



Кръгла маса

Отглеждане на американска норка за ценни кожи в животновъдни обекти на територията на Р. България

ЗАКОНОДАТЕЛНА РАМКА

Център за оценка на риска по хранителната верига

25.10.2017 г.

София

Наднационално законодателство

Съвета на Европа

- т.нар. „Голяма Европа“ – 47 страни членки с 800 милиона души население, напълно самостоятелен орган.
- Страсбург
- Европейският съд по правата на човека, който прилага Европейска конвенция за защита правата на човека и основните свободи и
- Съветът на европейската фармакопея
- Конвенции за защита на животните





Съвета на Европа



- Европейска конвенция за защита на животните при умъртвяване чрез **клане** (ETS № 102) 10.V.1979.
- Европейска Конвенция за защита на животните по време на международен **транспорт** /ревизирана/ (ETS № 193),
- Европейска конвенция за защита на гръбначните животни, използвани за **експериментални и други научни цели** (ETS № 123),
- Европейска конвенция за защита на животните **компаньони**, (ETS № 125),
- Европейска конвенция за защита на Европейските **диви животни и естествените местообитания** (ETS No.104),



Съветът на Европа



- **Европейска КОНВЕНЦИЯ за защита на животните, отглеждани за селскостопански цели (ETS № 87)**, открита за подписване в Страсбург, 10.III.1976 г. (на която е базирана и Директива 98/58/ЕО)

➤ **ПРЕПОРЪКИ** са разработени за:

- ✓ Риба във ферми (5 Юни 2006)
- ✓ Свине (2 юни 2005)
- ✓ Пуйки (юни 2001)
- ✓ **Животни с ценна козина (приети 22 юни 1999)**
- ✓ Мускусни патици и хибриди от мускусни и домашни патици (22 юни 1999)
- ✓ Домашни Гъски (22 Юни 1999)
- ✓ Домашни Патици (22 Юни 1999)
- ✓ Щрауси (22 април 1997)
- ✓ Домашни Кокошки (Gallus Gallus) (28 Ноември 1995)
- ✓ Кози (6 ноември 1992)
- ✓ Овце (6 ноември 1992)
- ✓ Говеда (21 октомври 1988) – Апендикс С - специални изисквания за Телета (8 юни 1993)



Съветът на Европа



➤ ПРЕПОРЪКИ за Животни с ценна козина (приети 22 юни 1999) към Конвенция ETS № 87

- ✓ общи разпоредби за настаняване, отглеждане и умъртвяване на животни с ценна кожа и специални разпоредби за някои видове, включително норки и лисици.
- ✓ **Подчертава и признава:**
- ✓ «животните за кожи не са одомашнени и не са имали по-малка възможност да се адаптират към условията на живот във ферма»
- ✓ «системите за отглеждане често не отговарят на всички нужди от съществено значение за благосъстоянието на животните»
- ✓ "Никое животно не може да бъде отглеждано за добив на кожа, ако:
 - ✓ А. настоящите препоръки не могат да бъдат изпълнени или
 - ✓ Б. животното принадлежи към вид, който не може да се адаптира в условията на плен, без проблеми в благосъстоянието."
 - ✓ "Когато съществува значимо ниво на стереотипизъм или самонараняване при норките в стопанството, системата за настаняване или управление следва да се промени подходящо, за да се подобри благосъстоянието на животните. Ако тези мерки не са достатъчни, производството трябва да бъде спряно."
- ✓ Тъй като България е ратифицирала Конвенцията, следва изискванията на Препоръките да бъдат въведени в подзаконов нормативен акт на националното законодателство.



Европейски съюз



ДОГОВОР за функциониране на ЕС

„Член 13

При изработването и осъществяването на политиката на Съюза в областта на селското стопанство, рибарството, транспорта, вътрешния пазар, научните изследвания и технологичното развитие и космическото пространство, Съюзът и държавите-членки държат изцяло сметка за изискванията за хуманно отношение към животните като същества с усещания...”



Европейски съюз



- **ДИРЕКТИВА 98/58/ЕО** на Съвета от 20 юли 1998 година относно защитата на животни, отглеждани за **селскостопански цели** – прилага се за животни (включително риба, влечуги и земноводни), отглеждани за добиване на храна, вълна, кожа и/или козина или за други селскостопански цели.
- **Регламент (ЕО) № 1099/2009** на Съвета от 24 септември 2009 г., относно защитата на животните по време на **умъртвяване** въвежда правила за хуманно отношение по време на умъртвяване или клане на животни, отглеждани за производство на кожи.
- **Регламент (ЕО) № 1/2005** на Съвета от 22 декември 2004 г., относно защитата на животните по време на **транспортиране** и свързаните с това операции и за изменение на Директиви 64/432/ЕИО и 93/119/ЕО и Регламент (ЕО) № 1255/97

Националните правителства могат да приемат по-строги правила, стига те да са съвместими с изискванията на Договора, докато законодателството на ЕС за защита и хуманно отношение към селскостопанските животни формулира само минималните изисквания.



Европейски съюз



- **Търговията с кожи** от някои видове животни е забранена или ограничена в ЕС.
 - От 31 декември 2008 г. Европейският съюз въведе **забрана за търговия с кучешки и котешки кожи и продукти** и от 20 ноември 2009 г. поставя ограничения върху търговията с тюленови продукти в ЕС.
 - Регламент (ЕО) № 1523/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2007 година за забрана на пускането на пазара и вноса или износа от Общността на котешка и кучешка кожа и продукти, съдържащи такава кожа (ОВ L 343, 27.12.2007 г., стр. 1—4).
 - Регламент (ЕО) № 1007/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година относно търговията с тюленови продукти (ОВ L 286, 31.10.2009г., стр. 36—39)



Европейски съюз



Научен доклад за "Благосъстоянието на животните, отглеждани за кожи" 2001 г. на Постоянния комитет по здравеопазване и хуманно отношение към животните (SCAHAW) към Европейската комисия

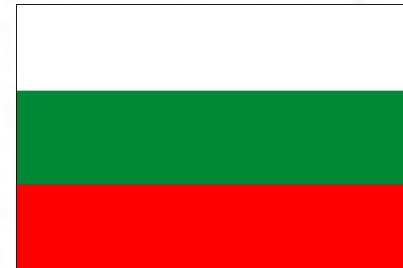
https://ec.europa.eu/food/sci-com/scah_en; https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/sci-com_scah_out67_en.pdf

Изтъква значителни проблеми с благосъстоянието на животните, отглеждани в стопанства за ценни кожи в Европа:

- **непригодността на стандартните клетки:** *"Типичната клетка за норки с гнездова кутия и подова настилка от телена мрежа уврежда благосъстоянието на норките, не осигурява важни нужди. Специфични проблеми са ограничените възможности за придвижване и стимулиране, липсата на възможност за изкачване, преминаване в тунели или плуване и невъзможност за избягване на социални контакти."*
- **ненормалното и стереотипното поведение** при норките е «широко разпространено»
- **ограничен процес на одомашняване**

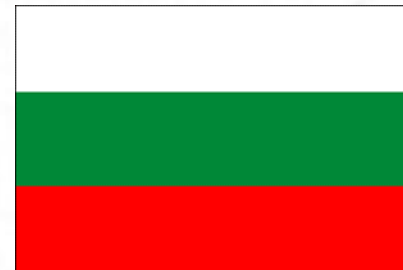
Въпреки всички данни от Доклада на Постоянния комитет към ЕК десетилетие и половина по-късно, няма ново законодателно предложение от Комисията за регулиране условията на отглеждане и ползване на животни с ценни кожи.

Българско законодателство



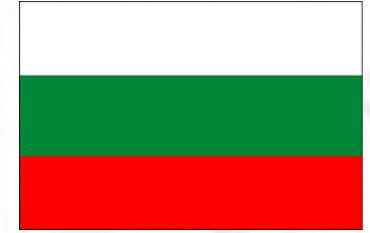
- **Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД) – Глава седма „Защита и хуманно отношение към животните“**
- **Наредба № 16 от 3 февруари 2006 г. за защита и хуманно отношение при отглеждане и използване на селскостопански животни (издадена от Министерство на земеделието и горите на основание чл. 149, ал. 3 от ЗВД, в сила от 01.05.2006 г., Обн. ДВ. бр.18 от 28 Февруари 2006 г.);**
- **Транспонира Директива 98/58/ЕО на Съвета от 20 юли 1998 година относно защитата на животни, отглеждани за селскостопански цели (ОВ L 221, 8.8.1998г., стр. 23—27)**

Българско законодателство



- **Закона за защита на животните (ЗЗЖ), 2008 г.,** регламентира всички аспекти на третиране и отношение към животните.
- **Наредба № 2 от 11 Февруари 2009 г. за условията за отглеждане на космат и пернат дивеч в животновъдни обекти,** съобразени с неговите физиологически и поведенчески особености *(в сила от 20.02.2009 г., издадена от Министерство на земеделието и храните на основание чл. 19 от ЗЗЖ, Обн. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2009 г.)*.

Наредба № 2 от 11.02.2009 г. за условията за отглеждане на космат и пернат дивеч



- Прилага се за развъждане и отглеждане на космат дивеч за производство на животински продукти, други селскостопански цели, ловен туризъм или ценни кожи;
- Разрешено е отглеждането на следните видове космат дивеч при условия за добив на ценни кожи:
 - а) **норки - *mustela lutreola* – Европейска норка;**
 - б) нутрии - *myocastor coypus*;
 - в) лисици - *vulpes vulpes*;
 - г) чинчила - *chinchilla laniger*;
 - д) бобър - *castor fiber*.
- Ветеринарномедицински и зоохигиенни изисквания към обектите
- Технологични, селекционни изисквания и за опазване здравето на животните
- Програми за надзор на заразните заболявания по животните, изготвени от БАБХ, извършват се:
 - 1. имунопрофилактика - осъществяване на мероприятията от държавната профилактична програма;
 - 2. лекарствена профилактика - по програма за съответния животновъден обект, утвърдена от ОДБХ;
 - 3. надзор на заразните заболявания - включва периодични микробиологични, вирусологични и паразитологични изследвания на различните видове и възрастови групи животни съгласно програмите за надзор, изготвени от БАБХ.

Наредба № 2 от 11.02.2009 г. за условията за отглеждане на космат и пернат дивеч



- трябва да се приведе **в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 г.**
- въведат изискванията на **Европейската Конвенция** за защита на животните, отглеждани за селскостопански цели (ETS) № 87 и **Препоръките за животни с ценни кожи** (22 юни 1999 г.) в нея;
- разпишат **подробно изискванията** за изграждането на сградите, условията на отглеждане на животните, мерките за биосигурност и предотвратяване на бягства, създаване и утвърждаване на профилактична, програма за надзор на болести и т.н.

Център за оценка на риска по хранителната верига



„Научно становище за оценка на риска чрез анализ на информация, свързана с отглеждането на американска норка за ценни кожи в животновъдни обекти на територията на Р. България“

интернет адрес: http://corhv.government.bg/?cat=71&news_id=189